

ПОЯСНЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

1. Счетоводна политика

(i) Обща информация

СПАРКИ АД е акционерно дружество със седалище и адрес на управление Република България, гр. Русе, ул. Розова долина № 1. Основната дейност на Дружеството се състои в производство и търговия със заварени конструкции, кари и селскостопанска техника.

Капиталът на Дружеството е 12 000 000 лв., състоящ се от 12 000 000 броя обикновени, поименни, безналични акции с право на глас с номинална стойност 1 лв. СПАРКИ АД е част от икономическа група. Мажоритарен акционер в емитента е СПАРКИ ГРУП АД с 89.45 %. Собственици на СПАРКИ ГРУП АД са Станислав Петков и Петър Бабулков като всеки от тях притежава 50 % от капитала на дружеството.

Към 31 декември 2008 г. Дружеството има 674 бр. персонал.

Акциите на Дружеството са регистрирани на Българска фондова борса – София АД.

СПАРКИ АД има двустепенна система на управление, състояща се от Надзорен съвет и Управителен съвет.

Членовете на Надзорния съвет са:

Станислав Петков
Петър Бабулков
Иван Еничеров

Членовете на Управителния съвет са:

Чавдар Плахаров
Росен Милков
Ралица Маринова
Теодора Тодорова
Ивайло Георгиев
Албена Стамболова
Валентин Раданов
Станислав Калчев

Дружеството е в процес на създаване на Одитен комитет съгласно изискванията на Закона за независимия финансов одит.

(ii) Основа за изготвяне на финансовите отчети

Финансовите отчети на Дружеството са изготвени в съответствие с Международните стандарти за финансови отчети (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС), и приети от Европейския съюз.

Финансовият отчет към 31 декември 2008 г. (включително сравнителната информация към 31 декември 2007 г.) е одобрен и приет от Управителния съвет на Дружеството на 26 януари 2009 г.

Дружеството изготвя и консолидирани финансови отчети в съответствие с Международните стандарти за финансови отчети (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС) и одобрени от Европейския съюз. В тях

инвестициите в дъщерни предприятия са отчетени и оповестени в съответствие с МСС 27 Консолидирани и индивидуални финансови отчети.

(iii) Промени в счетоводната политика

Общи положения

Следните нови изменения на стандарти и разяснения са задължителни за прилагане за първи път за финансовата година, започваща на 1 януари 2008 г., но към момента не се отнасят до дейността на Дружеството:

- КРМСФО 11 МСФО 2 Група и трансакции със собствени акции;
- КРМСФО 12 Концесионни договори за предоставяне на услуги;
- КРМСФО 14 МСС 19 Ограничение на активите на планове с дефинирани доходи, изисквания за минимални фондове и тяхното взаимодействие;
- Изменения в МСС 39 Финансови инструменти: признаване и оценяване и МСФО 7 Финансови инструменти: оповестяване, публикувани през октомври 2008 г. Поради изключителните сътресения на световните финансови пазари през третото тримесечие на 2008 г. СМСС позволява на дружествата да прекласифицират финансови активи съгласно измененията ретроспективно от 1 юли 2008 г. Ръководството на Дружеството анализира счетоводното третиране на финансовите инструменти във връзка с измененията.

Други стандарти или разяснения, валидни за финансови отчети, изготвени съобразно изискванията на МСФО, не са влезли в сила през текущата финансова година.

Значителните ефекти в текущия, миналите или бъдещи периоди, произтичащи от прилагането за първи път на гореспоменатите стандарти и разяснения по отношение на представяне, признаване и оценка на сумите не са възникнали. Сравнителната информация за 2008 г., представена в този финансов отчет следователно не се различава от тази, публикувана във финансовия отчет към 31 декември 2007 г.

Преглед на стандартите и разясненията, приложими задължително за Дружеството в бъдещи периоди, е представен по-долу.

Стандарти и разяснения, които не се прилагат от Дружеството

Към датата на одобрението на този финансов отчет някои нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи стандарти са публикувани, но не са влезли в сила и не са били приложени от по-ранна дата от Дружеството.

Ръководството очаква, че всички нововъведения ще бъдат включени в счетоводната политика на Дружеството за първия отчетен период, започващ след датата, от която те влизат в сила, и не възнамерява да прилага тези промени от по-ранна дата.

Информация относно нови стандарти, изменения и разяснения, които се очаква да имат ефект върху финансовите отчети на Дружеството, е представена по-долу:

- МСФО 8 Оперативни сегменти, в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2009 г. МСФО 8 заменя МСС 14 Отчитане по сегменти и изисква „мениджърски подход“, според който информацията за сегментите е представена на същата база, която се използва за целите на вътрешното отчитане. Очакваният ефект върху финансовите отчети все още се анализира от Ръководството на Дружеството.;
- МСС 23 (изменен) Разходи по заеми, в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2009 г. Това изменение не е приложимо за Дружеството, тъй като към момента разходите по заеми не отговарят на критериите, които трябва да се спазват при признаване на лихвените разходи като компонент на себестойността на построени от Дружеството активи от имоти, машини, съоръжения и оборудване.;
- МСФО 2 (изменен) Плащане на базата на акции, в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2009 г. Ръководството на Дружеството няма и не предвижда

изплащането на възнаграждения под формата на акции или опции за придобиване на акции.;

- МСФО 3 (изменен) Бизнес комбинации и произтичащите изменения на МСС 27 Консолидирани и индивидуални финансови отчети, МСС 28 Инвестиции в асоциирани предприятия и МСС 31 Дялове в съвместни предприятия, в сила за бизнес комбинации, за които датата на закупуване е на или след започването на първия отчетен период, започващ на или след 1 юли 2009 г., без да се прилага с обратна сила за предходни периоди. Ръководството преценява въздействието върху Дружеството на новите изисквания относно счетоводното отчитане на придобивания, консолидация и отчитане на асоциирани предприятия върху финансовите отчети на Дружеството. Дружеството не притежава съвместни и асоциирани предприятия.;
- МСС 1 (изменен) Представяне на финансови отчети, в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2009 г. Ръководството е в процес на разработване на финансови отчети съгласно променените изисквания за оповестяване в този стандарт.;
- МСС 32 (изменен) Финансови инструменти: оповестяване и представяне и съответните изменения на МСС 1 Представяне на финансови отчети, в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2009 г. Тези промени не са приложими за Дружеството, тъй като то няма инструменти с право на връщане.;
- КРМСФО 13 Програми за лоялни клиенти, в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 юли 2008 г. Дружеството не прилага програми за лоялност на клиентите.;
- КРМСФО 15 Споразумения за строителство на недвижими имоти, в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2009 г. Дружеството не е сключило през 2008 г. и не планира да сключва споразумения за строителство на недвижими имоти.;
- КРМСФО 16 Хеджиране на нетна инвестиция в чуждестранна операция, в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 октомври 2008 г. Дружеството не прилага хеджиране на инвестиции в чуждестранни операции.;
- Годишни подобрения 2008 г.: СМСС публикува Подобрения на Международните стандарти за финансово отчитане 2008 г. По-голямата част от тези промени ще влязат в сила през отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2009 г. Тези промени не се очаква да имат значително влияние върху финансовия отчет на Дружеството и не са анализирани подробно.

Базирайки се на прилаганите счетоводни политики, Ръководството на Дружеството не очаква значително отражение върху финансовите отчети на Дружеството след влизането в сила на промените в стандартите, новите стандарти и разясненията.

(iv) Общи положения на прилаганата счетоводна политика

Най-значимите счетоводни политики, прилагани при изготвянето на тези финансови отчети, са представени по долу.

Финансовите отчети са изготвени при спазване на принципите за оценка за всеки вид активи, пасиви, приходи и разходи съгласно МСФО. Базите за оценка са оповестени подробно по-нататък в счетоводната политика към финансовите отчети. Финансовите отчети са изготвени при спазване на принципа на действащо предприятие.

Следва да се отбележи, че при изготвянето на представените финансови отчети са използвани счетоводни оценки и допускания. Въпреки, че те са базирани на информация, предоставена на Ръководството към датата на изготвяне на финансовите отчети, реалните резултати могат да се различават от направените оценки и допускания.

(v) Инвестиции в дъщерни дружества

Дъщерни са тези дружества, които се намират под контрола на Дружеството. Контролът върху дъщерните дружества се изразява във възможността да се ръководи финансовата и оперативната политика на дъщерното дружество така, че да се извличат изгоди в резултат на дейността му. В самостоятелните финансови отчети на Дружеството, инвестициите в дъщерни дружества, са отчитани по себестойност.

(vi) Сделки в чуждестранна валута

Отделните елементи на финансовите отчети на Дружеството се оценяват във валутата на основната икономическа среда, в която предприятието извършва дейността си ("функционална валута"). Финансовите отчети на Дружеството са изготвени в български лева (лв.) и това е функционалната валута на Дружеството.

Сделките в чуждестранна валута се отчитат при първоначалното им признаване в отчетната валута на Дружеството по официалния обменен курс за деня на сделката, (обявения фиксинг на Българска народна банка). Приходите и разходите от курсови разлики, които възникват при уреждането на тези сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута в края на периода, са отразени в Отчета за доходите.

(vii) Приходи и разходи

Приходите се оценяват по справедлива стойност на полученото или подлежащото на получаване плащане или възмездяване, като се отчита сумата на всички търговски отстъпки и количествени рабати, направени от Дружеството. При замяна на сходни активи, които имат сходна цена, размяната не се разглежда като сделка, която генерира приходи.

При продажба на стоки, приходът се признава, когато са изпълнени следните условия:

- значителните рискове и ползи от собствеността върху стоките са прехвърлени върху купувача;
- не е запазено продължаващо участие в управлението на стоките или ефективен контрол върху тях;
- сумата на прихода може да бъде надеждно оценена;
- вероятно е икономическите изгоди от сделката да бъдат получени;
- направените разходи или тези, които предстои да бъдат направени могат надеждно да бъдат оценени.

Приходът, свързан със сделка по предоставяне на услуги, се признава, когато резултатът от сделката може надеждно да се оцени.

Печалбата или загубата от отписване на даден актив се определя като разлика между постъпленията и балансовата стойност на актива и се отразява в Отчета за доходите. Печалбите или загубите в резултат на продажба на нетекущи активи са отразени в Отчета за доходите на ред Доходи от продажба на нетекущи активи.

Оперативните разходи се признават в Отчета за доходите в момента на ползване на услугата или към датата на тяхното възникване. Разходите по гаранции се признават и се отразяват срещу направената провизия при признаване на съответния приход.

Получените дивиденди се признават в момента на тяхното разпределение.

Всички разходи по заеми се отразяват в момента на възникването им.

Приходи и разходи за лихви се отчитат на принципа на начислението.

Приходите от правителствени дарения се признават на систематична база, съпоставени със свързаните с тях разходи. Същите се представят в Отчета за доходите като Други приходи.

(viii) Разходи по заеми

Разходите по заеми основно представляват лихви по заеми на Дружеството. Всички разходи по заеми, включително тези, които директно могат да бъдат отнесени към закупуването, строителството или производството на отговарящ на условията актив, се признават като разход

за периода, в който са възникнали като част от реда Финансови разходи в Отчета за доходите.

(ix) Нематериални активи

Нематериалните активи се оценяват първоначално по себестойност. В случаите на самостоятелно придобиване тя е равна на неговата покупна цена, както и всички платени мита, невъзстановими данъци и направените преки разходи във връзка с подготовка на актива за експлоатация. При придобиване на нематериален актив в резултат на бизнес комбинация, себестойността му е равна на справедливата му стойност в деня на придобиването.

Последващото оценяване се извършва въз основа на препоръчителния подход, т.е. цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в Отчета за доходите за съответния период.

Последващите разходи, които възникват във връзка с нематериалните активи след първоначалното признаване, се признават в Отчета за доходите в периода на тяхното възникване, освен ако има вероятност те да спомогнат на актива да генерира повече от първоначално предвидените бъдещи икономически изгоди или когато тези разходи могат надеждно да бъдат оценени и отнесени към актива. В тези два случая разходите се добавят към себестойността на актива.

Амортизацията се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен срок на годност на отделните активи, както следва:

Група активи	Полезен срок на годност (години)
Програмни продукти	2
Други дълготрайни нематериални активи	7

Амортизацията е включена в реда Разходи за амортизации.

Дружеството извършва внимателна преценка, когато определя дали критериите за първоначално признаване като актив на разходите по разработването са били спазени. Преценката на Ръководството е базирана на цялата налична информация към датата на Баланса. В допълнение всички дейности, свързани с разработването на нематериален актив, се наблюдават и контролират текущо от Ръководството.

Избраният праг на същественост за нематериалните дълготрайни активи на Дружеството е в размер на 500 лв.

(x) Имоти, машини, съоръжения и оборудване

Имотите, машините, съоръженията и оборудването се оценяват първоначално по себестойност, включваща цената на придобиване, както и всички преки разходи за привеждането на актива в работно състояние.

Последващото оценяване се извършва въз основа на препоръчителния подход, т.е. цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в Отчета за доходите за съответния период.

За последваща оценка на земята е използван допустимия алтернативен подход, т.е. преоценена стойност, която е равна на справедливата стойност към датата на преоценка, намалена със загуби от обезценка. Направените преоценки се отчитат за сметка на собствения капитал (преоценъчен резерв), ако не се предхождат от начислени преди това разходи. Ако преоцененият актив се продаде или се отпише по друг начин, останалият преоценъчен резерв се отразява за сметка на неразпределената печалба. Преоценка се извършва на петгодишен период.

Последващите разходи, свързани с определен актив от Имоти, машини, съоръжения и оборудване, се прибавят към балансовата сума на актива, когато е вероятно предприятието да има икономически ползи, надвишаващи първоначално оценената ефективност на съществуващия актив. Всички други последващи разходи се признават за разход в периода, през който са направени.

Имоти, машини, съоръжения и оборудване, придобити при условията на финансов лизинг, се амортизират на база на очаквания полезен срок на годност, определен посредством сравнение с подобни активи или на база стойността на лизинговия договор, ако неговия срок е по-кратък.

Амортизацията на Имоти, машини, съоръжения и оборудване се начислява като се използва линейният метод върху оценения полезен живот на отделните групи активи, както следва:

Група активи	Полезен срок на годност (години)
Масивни сгради и съоръжения	25
Машини, производствено оборудване, апаратура	3
Транспортни средства без автомобили	10
Компютри, периферни устройства за тях, софтуер и право на ползване на софтуер	2
Автомобили	4
Стопански инвентар	7

Избраният праг на същественост за Имоти, машини, съоръжения и оборудване на Дружеството е в размер на 500 лв.

(xi) Отчитане на лизинговите договори

В съответствие с изискванията на МСС 17 (рев. 2007 г.), правата за разпореждане с актива се прехвърлят от лизингодателя върху лизингополучателя в случаите, в които лизингополучателят понася съществените рискове и възнаграждения от собствеността на наетия актив.

Активът се завежда в баланса на лизингополучателя по по-ниската от двете стойности – справедливата стойност на наетия актив и настоящата стойност на минималните лизингови плащания. В Баланса се отразява и съответното задължение по финансов лизинг, независимо от това дали част от лизинговите плащания се дължат авансово при сключване на договора за финансов лизинг.

Впоследствие лизинговите плащания се разпределят между финансов разход и намаление на неплатеното задължение по финансов лизинг.

Активите, придобити при условията на финансов лизинг, се амортизират в съответствие с изискванията на МСС 16 или МСС 38.

Всички останали лизингови договори се считат за оперативни лизингови договори. Оперативните лизингови плащания се признават като разходи по линейния метод. Разходи, свързани с поддръжка и застраховки, се отразяват като разходи в Отчета за доходите към момента на възникването им.

Активите, отдадени по оперативни лизингови договори, се отразяват в Баланса на Дружеството и се амортизират в съответствие с амортизационната политика, възприета по отношение на подобни активи и реда, определен от МСС 16 и МСС 38. Доходът от оперативни лизингови договори се признава директно като приход в Отчета за доходите за съответния отчетен период.

(xii) Обезценка на активите на Дружеството

При изчисляване на обезценката Дружеството дефинира най-малката разграничима група активи, за които могат да бъдат определени самостоятелни парични потоци – единица, генерираща парични потоци. В резултат на това някои от активите подлежат на тест за обезценка на индивидуална база, а други на база единица, генерираща парични потоци.

Всички активи и единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка, когато събития или промяна в обстоятелства индикират, че тяхната Балансова стойност може да не бъде възстановена.

Индивидуалните активи или единиците, генериращи парични потоци, се преглеждат за наличие на индикации за обезценка на стойността им веднъж годишно към датата на изготвяне на баланса, както и тогава, когато събития или промяна в обстоятелства показват, че преносната стойност на активите може да не бъде възстановена.

Когато възстановимата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, е по-ниска от съответната балансова стойност, последната следва да бъде намалена до размера на възстановимата стойност на актива. Това намаление представлява загуба от обезценка.

За да определи възстановимата стойност, Ръководството на Дружеството изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци. Данните, използвани при тестването за обезценка, са пряко свързани с последния одобрен прогнозен бюджет на Дружеството, коригиран при необходимост, за да бъде изключено влиянието на бъдещи реорганизации и значителни подобрения на активите. Дисконтовите фактори се определят по отделно за всяка една единица, генерираща парични потоци, и отразяват рисковия профил, оценен от Ръководството на Дружеството.

Възстановимата стойност представлява по-високата от нетната продажна цена на даден актив, базирана на пазарни условия, и стойността в употреба, базирана на сегашната стойност на прогнозираните бъдещи парични потоци, очаквани да се получат от актива в рамките на полезния му срок на годност.

Загубите от обезценка на единица, генерираща парични потоци, се разпределят в намаление на балансовата сума на активите от тази единица пропорционално на балансовата им стойност. Ръководството на Дружеството преценява последващо дали съществуват индикации за това, че загубата от обезценка, призната в предходни години, може вече да не съществува или да е намалена. Призната в минал период обезценка се възстановява, ако възстановимата стойност на единицата, генерираща парични потоци, надвишава нейната балансова стойност.

(xiii) Финансови активи

Финансовите активи, с изключение на хеджиращите инструменти, включват следните категории финансови инструменти:

- заеми и вземания;
- финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата;
- инвестиции, държани до падеж;
- финансови активи на разположение за продажба.

Финансовите активи се разпределят към отделните категории в зависимост от целта, с която са придобити. Категорията на даден финансов инструмент определя метода му на оценяване и дали приходите и разходите се отразяват в Отчета за доходите или директно в собствения капитал на Дружеството.

Финансовите активи се признават на датата на сделката.

При първоначално признаване на финансов актив Дружеството го оценява по справедливата стойност. Разходите по сделката, които могат да бъдат отнесени директно към придобиването или издаването на финансовия актив, се отнасят към стойността на финансовия актив, с изключение на финансовите активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата.

Отписването на финансов актив се извършва, когато Дружеството загуби контрол върху договорните права, които съставляват финансовия актив, т.е. когато са изтекли правата за получаване на парични потоци, или е прехвърлена значимата част от рисковете и изгодите от собствеността. Тестове за обезценка се извършват към всяка дата на изготвяне на Баланса, за да се определи дали са налице обективни доказателства за наличието на обезценка на конкретни финансови активи или групи финансови активи.

Лихвените плащания и други парични потоци, свързани с притежаването на финансови инструменти, се отразяват в Отчета за доходите при получаването им, независимо от това как се оценява балансовата стойност на финансовия актив, за който се отнасят.

Заеми и вземания, възникнали първоначално в Дружеството, са недеривативни финансови инструменти с фиксирани плащания, които не се търгуват на активен пазар. Заемите и вземанията последващо се оценяват по амортизирана стойност като се използва методът на ефективната лихва, намалена с размера на обезценката. Всяка промяна в стойността им се отразява в Отчета за доходите за текущия период. По-голямата част от търговските и други вземания на Дружеството спадат към тази категория финансови инструменти. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е незначителен.

Значими вземания се тестват за обезценка по отделно, когато са просрочени към датата на Баланса или когато съществуват обективни доказателства, че контрагентът няма да изпълни задълженията си. Всички други вземания се тестват за обезценка по групи, които се определят в зависимост от индустрията и региона на контрагента, както и от други кредитни рискове, ако съществуват такива. В този случай процентът на обезценката се определя на базата на исторически данни относно непогасени задължения на контрагенти за всяка идентифицирана група.

Търговските вземания се обезценяват, когато е налице обективно доказателство, че Дружеството няма да е в състояние да събере сумите дължими му в съответствие с оригиналните условия по сделката. Сумата на обезценката се определя като разлика между балансовата стойност на вземането и настоящата стойност на бъдещите парични потоци.

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, са активи, които са държани за търгуване или са определени като финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата при първоначалното им признаване. По дефиниция всички деривативни финансови активи, освен ако не са специално определени като хеджиращи инструменти, попадат в тази категория. Дружеството не притежава други финансови инструменти, които попадат в тази категория.

Инвестиции, държани до падеж, са финансови инструменти с фиксирани или определяеми плащания и определена дата на падежа. Инвестициите се определят като държани до падеж, ако намерението на ръководството на Дружеството е да ги държи до настъпване на падежа им. Инвестициите, държани до падеж, последващо се оценяват по амортизирана стойност чрез метода на ефективната лихва. В допълнение при наличието на обезценка на инвестицията финансовият инструмент се оценява по настояща стойност на изчислените парични потоци. Всички промени в преносната стойност на инвестицията се отчитат в Отчета за доходите.

Финансови активи на разположение за продажба, са онези финансови активи, които не са кредити и вземания възникнали в предприятието, инвестиции, държани до падеж, или финансови активи, отчитани по справедлива стойност като печалба или загуба. Финансовите активи от тази категория последващо се оценяват по справедлива стойност, с изключение на тези, за които няма котировки на пазарната цена на активен пазар чиято справедлива стойност

не може да бъде надеждно определена. Последните се оценяват по амортизирана стойност по метода на ефективния лихвен процент или по себестойност, в случай че нямат фиксиран падеж. Промените в справедливата им стойност се отразяват в собствения капитал, нетно от данъци. Натрупаните печалби и загуби от финансови инструменти на разположение за продажба се включват в Отчета за доходите за отчетния период, когато финансовият инструмент бъде продаден или обезценен.

(xiv) Материални запаси

Материалните запаси включват материали, незавършено производство, продукция и стоки. В себестойността на материалните запаси се включват разходите по закупуването или производството им, преработката и други преки разходи свързани с доставката им. Финансовите разходи не се включват в стойността на материалните запаси. Към края на всеки отчетен период материалните запаси се оценяват по по-ниската от себестойността им и тяхната нетна реализуема стойност. Сумата на всяка обезценка на материалните запаси до нетната им реализуема стойност се признава като разход за периода на обезценката.

Нетната реализуема стойност представлява очакваната продажна цена на материалните запаси, намалена с очакваните разходи по продажбата. В случай че материалните запаси са били вече обезценени до нетната им реализуема стойност и в последващ отчетен период се окаже, че условията довели до обезценката не са вече налице, то се възприема новата им нетна реализуема стойност. Сумата на възстановяването може да бъде само до размера на Балансовата стойност на материалните запаси преди обезценката. Сумата на обратно възстановяване на стойността на материалните запаси се отчита като намаление на разходите за материали за периода, в който възниква възстановяването.

Дружеството определя разходите за материални запаси, като използва метода средно претеглена стойност.

При продажба на материалните запаси, тяхната балансова стойност се признава като разход в периода, в който е признат съответния приход.

(xv) Договори за строителство

Приходите по договори за строителство се признават на база етап на завършеност. Процентът на завършеност се определя като се съпостави размерът на разходите, извършени към датата на Баланса с общия размер на очакваните разходи по строителния договор. Ако договорът се оцени като печеливш, той се оценява на база "разходи плюс" според етапа на завършеност на договора. Очакваните загуби по строителния договор се признават незабавно като разход в Отчета за доходите.

(xvi) Данъци върху дохода

Разходите за данъци, признати в Отчета за доходите, включват сумата на отсрочените данъци и текущите разходи за данъци, които не са признати директно в собствения капитал.

Текущите данъчни активи и/или пасиви представляват тези задължения или вземания от бюджета, които се отнасят за текущия период и които не са платени към датата на баланса. Те са изчислени в съответствие с приложимата данъчна ставка и данъчни правила за облагане на дохода за периода, за който се отнасят, на база на облагаемия финансов резултат за периода. Всички промени в данъчните активи или пасиви са признати като елемент от разходите за данъци в Отчета за доходите. Когато данъкът се отнася до статии, които са били дебитирани или кредитирани през същия или през различен отчетен период директно в собствения капитал, текущите и отсрочените данъци се дебитират или кредитират директно в собствения капитал.

Отсрочените данъци се изчисляват по пасивния метод за всички временни разлики. Това включва сравнение между Балансовата сума на активите и пасивите и тяхната съответна

данъчна основа.

Размерът на отсрочените данъчни активи и пасиви се изчислява без дисконтиране, като се прилагат данъчни ставки, които се очаква да бъдат валидни през периода на тяхната реализация, и които са влезли в сила или са известни към датата на Баланса. Отсрочените данъчни пасиви се признават в пълен размер.

Отсрочените данъчни активи се признават само до степента, до която съществува вероятност те да бъдат усвоени чрез бъдещи данъчни доходи.

Значителна част от промените в отсрочените данъчни активи или пасиви се отразяват като компонент на разхода за данъци в Отчета за доходите за периода. Промяната в отсрочените данъчни активи или пасиви, дължаща се на промяна в справедливата стойност на активи или пасиви, която е отразена директно в капитала (такива като преоценка на земя) се отразяват директно в собствения капитал.

(xvii) Парични средства и парични еквиваленти

Дружеството отчита като пари и парични средства наличните пари в брой, парични средства по банкови сметки, депозити, краткосрочни и високоликвидни инвестиции, които са лесно обръщаеми в паричен еквивалент и съдържат незначителен риск от промяна в стойността си.

(xviii) Собствен капитал

Акционерният капитал на Дружеството отразява номиналната стойност на емитираните акции.

Преоценъчният резерв се състои от печалби и загуби, свързани с преоценка на имоти, сгради, машини и съоръжения.

Неразпределената печалба включва текущия финансов резултат, посочен в Отчета за доходите, както и натрупаните печалби и непокрити загуби от минали години.

Задълженията за плащане на дивиденди на акционерите са включени в Задължения към свързани лица, когато дивидентите са одобрени за разпределение на проведено Общо събрание на акционерите преди датата на Баланса.

(xix) Пенсионни и други задължения към персонала.

Дружеството отчита краткосрочни задължения по компенсируеми отпуски, възникнали на база неизползван платен годишен отпуск в случаите, в които се очаква отпуските да възникват в рамките на 12 месеца след датата на отчетния период, през който наетите лица са положили труда, свързан с тези отпуски. Краткосрочните задължения към персонала включват надници, заплати и социални осигуровки.

Дружеството не е разработвало и не прилага планове за възнаграждения на служителите след напускане или други дългосрочни възнаграждения и планове за възнаграждения след напускане или под формата на компенсации с акции, или с дялове от собствения капитал.

Съгласно изискванията на Кодекса на труда при прекратяване на трудовото правоотношение, след като служителят е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Дружеството е задължено да му изплати обезщетение в размер до шест брутни работни заплати. Дружеството е начислило правно задължение за изплащане на обезщетения на наетите лица при пенсиониране в съответствие с изискванията на МСС 19 Доходи на наети лица на база на прогнозираните плащания за следващите пет години, дисконтирани към настоящия момент с дългосрочен лихвен процент на безрискови ценни книжа.

(xx) Финансови пасиви

Финансовите пасиви на Дружеството включват банкови заеми и овърдрафти, търговски и други задължения и задължения по финансов лизинг.

Финансовите пасиви се признават тогава, когато съществува договорно задължение за плащане на парични суми или друг финансов актив на друго предприятие или договорно задължение за размяна на финансови инструменти с друго предприятие при потенциално неблагоприятни условия. Всички разходи свързани с лихви се признават като финансови разходи на реда Финансови разходи в Отчета за доходите.

Банковите заеми са взети с цел подпомагане дейността на Дружеството. Те са отразени в баланса на Дружеството, нетно от разходите по получаването на кредита. Финансови разходи като премия платима при уреждане на дълга или обратното му изкупуване, преки разходи по сделката се отнасят в Отчета за доходите на принципа на начислението използвайки метода на ефективната лихва и се прибавят към преносната стойност на финансовия пасив до степента в която те не се уреждат към края на периода, в който са възникнали.

Търговските задължения се признават първоначално по номинална стойност и впоследствие се оценяват по амортизируема стойност намалена с плащания по уреждане на задължението.

Дивидентите, платими на акционерите на Дружеството, се признават, когато дивидентите са одобрени от Общо събрание на акционерите.

(xxi) Правителствени дарения

Дружеството признава правителствени дарения, когато съществува сигурност, че ще бъдат изпълнени условията, обвързани с дарението, и същото ще бъде получено.

Дарения, свързани с изпълнението на определени задължения, се признават като приход през периодите, когато се поемат разходите, които съответстват на задълженията. Когато с правителствено дарение се компенсират разходи и загуби от минали периоди, приход се признава в периода на възникване на вземането от дарението.

(xxii) Провизии, условни активи и условни пасиви

Провизиите се признават, когато има вероятност сегашни задължения в резултат от минали събития да доведат до изходящ поток на ресурси от Дружеството и може да бъде направена надеждна оценка на сумата на задължението. Възможно е срочността или сумата на изходящия паричен поток да не са сигурни. Сегашно задължение се поражда от наличието на правно или конструктивно задължение вследствие на минали събития, например гаранции, правни спорове или обременяващи договори. Провизиите за реструктуриране се признават, само ако е разработен и приложен подробен формален план за реструктуриране или Ръководството е обявило основните моменти на плана за реструктуриране пред засегнатите лица. Провизии за бъдещи загуби от дейността не се признават.

Сумата, призната като провизия, представлява най-добрата приблизителна оценка на изходящите парични потоци от ресурси необходими за уреждането на настоящото задължение към датата на баланса. При определянето на тази най-добра приблизителна оценка, Дружеството взема под внимание рисковете и степента на несигурност относно събитията и обстоятелства, както и ефекта от промяната на стойността на паричните средства във времето, когато те имат значителен ефект.

Обезщетения от трети лица във връзка с дадено задължение на Дружеството се признават като отделен актив. Този актив, обаче, не може да надвишава стойността на съответната провизия.

Провизиите се преразглеждат към всяка балансова дата и стойността им се коригира, така че да отрази най-добрата приблизителна оценка към датата на баланса. Ако вече не е вероятно, че ще е необходим изходящ поток ресурс за уреждане на задължението, то провизията следва да се отпише.

Дружеството не признава условни активи, тъй като признаването им може да има за резултат признаването на доход, който може никога да не бъде реализиран.

(xxiii) Значими преценки на Ръководството при прилагане на счетоводната политика

Значимите преценки на Ръководството при прилагането на счетоводните политики на Дружеството, които оказват най-съществено влияние върху финансовите отчети, са описани по-долу. Основните източници на несигурност при използването на приблизителните счетоводни оценки са описани в Пояснение (xxiv).

Приходи от договори за строителство

Етапът на завършеност на всеки договор за строителство се оценява от Ръководството, като се взема предвид цялата налична информация към края на отчетния период. В този процес Ръководството упражнява значима преценка по отношение на основните събития, фактически извършената работа и приблизителната оценка на разходите за завършване на проекта. Допълнителна информация за счетоводната политика на Дружеството по отношение на договорите за строителство е предоставена в Пояснение (xv)

Отсрочени данъчни активи

Оценката на вероятността за бъдещ облагаем доход, за който може да бъде използван отсрочен данъчен актив, се базира на най-актуалната одобрена бюджетна прогноза, коригирана със значими необлагаеми доходи и разходи, и специфични ограничения за пренасяне на неизползвани данъчни загуби или кредити. Ако надеждна прогноза за облагаем доход предполага вероятното използване на отсрочен данъчен актив, особено в случаи, когато активът може да се употреби в рамките на определените от закона срокове, тогава отсроченият данъчен актив се признава изцяло. Признаването на отсрочени данъчни активи, които подлежат на определени правни или икономически ограничения или несигурност, се оценява индивидуално от Ръководството на база на специфичните факти и обстоятелства.

(xxiv) Несигурност на счетоводните приблизителни оценки

При изготвянето на финансовия отчет Ръководството прави редица предположения, оценки и допускания относно признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи.

Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на Ръководството и в редки случаи съответстват напълно на предварително оценените резултати.

Информация относно съществените предположения, оценки и допускания, които оказват най-значително влияние върху признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи е представена по-долу.

Обезценка

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност. За да определи възстановимата стойност. Ръководството на Дружеството изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци (вижте Пояснение xii)..При изчисляване на очакваните бъдещи парични потоци Ръководството прави

предположения относно бъдещите брутни печалби. Тези предположения са свързани с бъдещи събития и обстоятелства. Действителните резултати могат да се различават и да наложат значителни корекции в активите на Дружеството през следващата отчетна година.

В повечето случаи определянето на приложимия дисконтов фактор включва извършване на подходящи корекции на пазарния риск и на рискови фактори, които са специфични за активите.

Полезен живот на амортизируемите активи

Ръководството преразглежда полезния живот на амортизируемите активи в края на всеки отчетен период. Към 31 декември 2008 г. Ръководството определя полезния живот на активите, който представлява очакваният срок на ползване на активите от Дружеството. Балансовите стойности на активите са анализирани в Пояснения 2 и 3. Действителният полезен живот може да се различава от направената оценка поради техническо и морално изхабяване, предимно на софтуерни продукти и компютърно оборудване.

Приходи от договори за строителство

Балансовата стойност на договорите за строителство възлиза на 29 хил. лв. (2007 г.: 8 451 хил. лв.) и признатите приходи от договори за строителство се базират на най-добрата приблизителна оценка на Ръководството по отношение на резултата от всеки договор и процента на завършеност.

Ръководството на Дружеството оценява поне веднъж месечно рентабилността на неизпълнените договори за строителство, както и незавършеното производство, използвайки методи за управление на проекти. Особено при по-комплексни договори съществува значителна несигурност относно приблизителната оценка на разходите за завършване и рентабилността на договорите.

Материални запаси

Материалните запаси се оценяват по по-ниската стойност от цената на придобиване и нетната реализируема стойност. При определяне на нетната реализируема стойност Ръководството взема предвид най-надеждните налични данни към датата на приблизителната оценка.

Справедлива стойност на финансовите инструменти

Ръководството използва техники за оценяване на справедливата стойност на финансови инструменти при липса на котирани цени на активен пазар. Подробности относно използваните предположения са представени в поясненията за финансови активи и пасиви. При прилагане на техники за оценяване Ръководството използва в максимална степен пазарни данни и предположения, които пазарните участници биха възприели при оценяването на даден финансов инструмент. Когато липсват приложими пазарни данни, Ръководството използва своята най-добра оценка на предположенията, които биха направили пазарните участници. Тези оценки могат да се различават от действителните цени, които биха били определени при справедлива пазарна сделка между информирани и желаещи страни в края на отчетния период.

Провизии

Дружеството е ответник по няколко съдебни дела към настоящия момент, чийто изход може да доведе до задължения на стойност, различна от сумата на признатите във финансовия отчет провизии. Провизиите няма да бъдат разглеждани тук по-подробно, за да се избегнат предубеждения, свързани с позицията на Дружеството в горепосочените спорове.

2. Имоти, машини, съоръжения и оборудване

	Отчетна стойност				Натрупана амортизация				Балансова стойност	
	01.01.2008	Новопри- добити	Отписани	31.12.2008	01.01.2008	Увеличение	Намаление	31.12.2008	31.12.2008	31.12.2007
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Земя	828	1 018	-	1 846	-	-	-	-	1 846	828
Сгради	2 924	1 853	-	4 777	1 134	140	-	1 274	3 503	1 790
Машини и съоръжения	10 874	5 521	490	15 905	7 809	2 086	490	9 405	6 500	3 065
Транспортни средства	1 214	608	8	1 814	388	171	2	557	1 257	826
Стопански инвентар	142	9	4	147	77	18	5	90	57	65
Разходи за придобиване и ликвидация на ДМА	7 212	4 344	7 692	3 864	-	-	-	-	3 864	7 212
Общо:	23 194	13 353	8 194	28 353	9 408	2 415	497	11 326	17 027	13 786

	Отчетна стойност				Натрупана амортизация				Балансова стойност	
	01.01.2007	Новопри- добити	Отписани	31.12.2007	01.01.2007	Увеличение	Намаление	31.12.2007	31.12.2007	31.12.2006
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Земя	11 888	3 169	14 229	828	-	-	-	-	828	11 888
Сгради	3 510	103	689	2 924	1 280	126	272	1 134	1 790	2 230
Машини и съоръжения	9 473	1 721	320	10 874	6 369	1 731	291	7 809	3 065	3 104
Транспортни средства	713	586	85	1 214	385	88	85	388	826	328
Стопански инвентар	137	15	10	142	69	18	10	77	65	68
Разходи за придобиване и ликвидация на ДМА	4 016	4 373	1 177	7 212	-	-	-	-	7 212	4 016
Общо:	29 737	9 967	16 510	23 194	8 103	1 963	658	9 408	13 786	21 634

Балансова стойност

	Стойност на ДМА оценени по допустимия алтернативен метод- преоценена стойност		Преизчисление на ДМА по препоръчителния подход	
	31.12.2008 хил. лв.	31.12.2007 хил. лв.	31.12.2008 хил. лв.	31.12.2007 хил. лв.
Земя	1 846	828	1 207	189
Сгради	3 503	1 790	3 503	1 790
Машини и съоръжения	6 500	3 065	6 500	3 065
Транспортни средства	1 257	826	1 257	826
Стопански инвентар	57	65	57	65
Разходи за придобиване и ликвидация на ДМА	3 864	7 212	3 864	7 212
ОБЩО:	17 027	13 786	16 388	13 147

Дружеството е учредило залог върху имоти, машини, съоръжения и оборудване в полза на БАНКА ДСК ЕАД като обезпечение на предоставените заеми съгласно: договор № 166 от 4 ноември 2005 г. в размер на 6 050 хил. евро (11 833 хил. лв.) и договор № 650 от 30 май 2008 г. в размер на 2 800 хил. евро (5 476 хил. лв.).

Балансовата стойност на имотите, машините, съоръженията и оборудването, заложи като обезпечение, е както следва:

	Земя хил. лв.	Сгради хил. лв.	Машини и съоръжения хил. лв.	Общо хил. лв.
Балансова стойност към 31.12.2008 г.	375	3 366	2 245	5 986
Балансова стойност към 31.12.2007 г.	375	1 647	389	2 411

3. Нематериални дълготрайни активи

Нематериалните активи на Дружеството включват софтуер и сертификати. Балансовата им стойност за текущия отчетен период може да бъде представена по следния начин:

	Отчетна стойност				Натрупана амортизация			Балансова стойност		
	01.01.2008	Новопри- добити	Отписани	31.12.2008	01.01.2008	Увеличение	Намаление	31.12.2008	31.12.2008	31.12.2007
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Програмни продукти	174	-	-	174	150	23	-	173	1	24
Други ДНА	25	7	-	32	10	5	-	15	17	15
Общо:	199	7	-	206	160	28	-	188	18	39

	Отчетна стойност				Натрупана амортизация			Балансова стойност		
	01.01.2007	Новопри- добити	Отписани	31.12.2007	01.01.2006	Увеличение	Намаление	31.12.2007	31.12.2007	31.12.2006
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Програмни продукти	174	2	2	174	88	65	3	150	24	86
Други ДНА	25	-	-	25	6	4	-	10	15	19
Общо:	199	2	2	199	94	69	3	160	39	105

Дружеството няма заложен като обезпечение нематериални активи.

4. Договори за строителство

Приходи в размер на 29 хил. лв., отнасящи се до договор за строителство на магазин от веригата Praktiker, са включени в общата сума на приходите за текущата година (2007 г.: 8 451 хил. лв.).

	31.12.2008	31.12.2007
	хил. лв.	хил. лв.
Разходи, възникнали по договори за строителство	118	6 879
Признати печалби	(89)	1 572
	29	8 451

Договорът за строителство е приключил.

За 2008 г. и за сравнимия период няма удържани суми по договора за строителство.

5. Инвестиции в дъщерни и други предприятия

	Участие	31.12.2008	Участие	31.12.2007
	%	хил. лв.	%	хил. лв.
ПРИСТА ПАРК ЕООД	100	10 089	100	10 089
СИГМА ПЛЮС ЕООД	100	463	100	463
СПАРКИ ЦПО ЕООД	100	-	100	5
Други	-	1	-	1
		10 553		10 558

ПРИСТА ПАРК ЕООД, СИГМА ПЛЮС ЕООД и СПАРКИ ЦПО ЕООД са регистрирани в Република България дъщерни дружества с едноличен собственик СПАРКИ АД. Инвестициите се отчитат по себестойностен метод.

Акциите на дъщерните дружества не са регистрирани на публична борса и поради тази причина не може да бъде установена справедливата им стойност.

През 2008 г. инвестицията на Дружеството в СПАРКИ ЦПО ЕООД е обезценена до възстановимата стойност на актива, поради превишение на балансовата ѝ стойност, възлизаща на 5 хил. лв., над стойността ѝ в употреба. Това се дължи предимно на ограниченията, които неблагоприятната икономическа обстановка създава за постигане на по-добри резултати от дейността на СПАРКИ ЦПО ЕООД, изразени, в случая, чрез показатели за степен на покриване на задълженията с активите на дружеството, което е и основа да се формира предположението, че икономическата изгода от инвестицията ще бъде по-ниска от очакваната. При определянето на стойността в употреба на инвестицията е направена оценка на очакваните входящи и изходящи парични потоци от инвестицията, очакваните пазарни промени, стойността на парите във времето и всички останали приложими и значими елементи за формирането на надеждна величина, което е намерило отражение при определянето на 15 % дисконтов процент. Загубата от обезценка на инвестицията на Дружеството в СПАРКИ ЦПО ЕООД, в размер на 5 хил. лв., е включена в Отчета за доходите като Финансов разход. За повече информация вижте Пояснение 25.

6. Отсрочени данъчни активи и пасиви

Отсрочените данъци възникват в резултат на временни разлики и могат да бъдат представени като следва:

	1 януари 2008	Признати в капитала	Признати в Отчета за доходите	31 декември 2008
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Нетекущи активи:				
Имоти, машини, съоръжения и оборудване	(645)	325	(4)	(324)
Текущи активи:				
Вземания и аванси	4	-	1	5
Нетекущи пасиви:				
Пенсионни и други задължения към персонала	4	-	(1)	3
Текущи пасиви:				
Пенсионни и други задължения към персонала	13	-	(4)	9
	(624)	325	(8)	(307)
Признати като:				
Отсрочени данъчни активи	25	-	(8)	17
Отсрочени данъчни пасиви	(649)	325	-	(324)

	1 януари 2007	Признати в капитала	Признати в Отчета за доходите	31 декември 2007
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Нетекущи активи:				
Имоти, машини, съоръжения и оборудване	-	(649)	4	(645)
Текущи активи:				
Вземания и аванси	8	-	(4)	4
Нетекущи пасиви:				
Пенсионни и други задължения към персонала	-	-	4	4
Текущи пасиви:				
Пенсионни и други задължения към персонала	23	-	(10)	13
	31	(649)	(6)	(624)
Признати като:				
Отсрочени данъчни активи	31	-	(6)	25
Отсрочени данъчни пасиви	-	(649)	-	(649)

За повече информация относно разходите за данъци на Дружеството вижте Пояснение 26.

7. Материални запаси

	31.12.2008	31.12.2007
	хил. лв.	хил. лв.
Материали	14 631	12 198
Незавършено производство	7 722	5 238
Продукция	301	230
Стоки	132	128
	22 786	17 794

През 2008 г. общо 18 553 хил. лв. от материалните запаси са отчетени като разход за материални запаси (2007 г.: 24 932 хил. лв.).

Дружеството е учредило залог върху материални запаси с балансова стойност 1 500 хил. евро (2 934 хил. лв.) в полза на УНИКРЕДИТ БУЛБАНК АД като обезпечение на предоставения заем в размер на 750 хил. евро (1 467 хил. лв.) съгласно договор № RC-060 от 19 декември 2007 г.

Дружеството е учредило залог върху материални запаси с балансова стойност 1 000 хил. лв. в полза на БАНКА ДСК ЕАД като обезпечение на предоставения заем в размер на 1 000 хил. евро (1 956 хил. лв.) съгласно договор № 551 от 14 декември 2007 г.

При определянето на нетната продажна цена на материалните запаси Ръководството използва възможно най-надеждната информация, която е налична към момента на извършване на преценката. Не е извършвана обезценка на материални запаси към балансовите дати.

8. Вземания от свързани лица

	31.12.2008	31.12.2007
	хил. лв.	хил. лв.
SPARKY GmbH	728	497
ПРИСТА ПАРК ЕООД	-	1
СИГМА ПЛЮС ЕООД	24	11
СПАРКИ ЦПО ЕООД	30	28
	782	537

Вземанията от SPARKY GmbH в размер на 728 хил. лв. представляват търговски вземания.

Вземанията от СИГМА ПЛЮС ЕООД в размер на 24 хил. лв. представляват вземания по отпусната от Дружеството временна финансова помощ от 23 хил. лв. и начислени лихви от 1 хил. лв.

Вземанията от СПАРКИ ЦПО ЕООД в размер на 30 хил. лв. представляват вземания по отпусната от Дружеството временна финансова помощ от 8 хил. лв. и 22 хил. лв. търговски вземания.

9. Вземания и аванси

	31.12.2008	31.12.2007
	хил. лв.	хил. лв.
Вземания от клиенти	6 407	3 394
Предоставени аванси	76	4 626
Данък добавена стойност за възстановяване	153	605
Вземания от осигурителни предприятия	-	2
Други краткосрочни вземания	63	89
Предплатени разходи	28	25
Обезценка на вземания от клиенти	(51)	(38)
	6 676	8 703

Балансовата стойност на търговските вземания се счита за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

Всички търговски вземания на Дружеството са проверени за индикации за обезценка. При определени търговски вземания са били открити индикации за обезценка и съответните разходи за обезценка в размер на 37 хил. лв. (2007 г.: 2 хил. лв.) са били начислени и признати в Отчета за доходите като Други разходи. Обезценените търговски вземания са дължими предимно от корпоративните клиенти на Дружеството, които изпитват финансови затруднения.

Изменението в обезценката на вземанията може да бъде представено по следния начин:

	2008	2007
	хил. лв.	хил. лв.
Салдо към 01 януари	(38)	(77)
Отписани несъбираеми суми	24	40
Загуба от обезценка	(37)	(2)
Възстановяване на загуба от обезценка	-	1
Салдо към 31 декември	(51)	(38)

Анализ на необезценените просрочени търговски вземания е представен в Пояснение 31(iii).

10. Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и паричните еквиваленти включват следните компоненти:

	31.12.2008	31.12.2007
	хил. лв.	хил. лв.
Парични средства в брой	13	169
Парични средства в безсрочни депозити	76	1 134
Парични еквиваленти	2	1
	91	1 304

Паричните еквиваленти са формирани от налични ваучери за храна по Кодекса на труда.

11. Акционерен капитал

	31.12.2008		31.12.2007	
	Брой	хил. лв.	Брой	хил. лв.
Акционерен капитал	12 000 000	12 000	3 000 000	3 000

Всички издадени от Дружеството акции са обикновени, поименни, безналични акции с право на глас и са платени изцяло от акционерите.

През 2008 г. Дружеството е емитирало 9 000 000 броя акции с номинал 1.00 лв. Увеличението на капитала на Дружеството е вписано в Агенцията по вписванията с дата 02 август 2008 г. Увеличението е извършено чрез преобразуване на част от неразпределената печалба на Дружеството за 2007 г. и натрупаните резерви.

Списъкът на основните акционери на Дружеството е представен както следва:

	31.12.2008		31.12.2007	
	Брой акции	%	Брой акции	%
Спарку Груп АД	10 734 048	89.45	2 707 428	90.25
Други юридически лица с по-малко от 5 %	101 609	0.85	1 000	0.03
Други физически лица с по-малко от 5 %	1 164 343	9.70	291 572	9.72
	12 000 000	100	3 000 000	100

12. Преоценъчен резерв

Преоценъчният резерв към 31 декември 2008 г. е в размер на 9 076 хил. лв. и се отнася за:

	31.12.2008	31.12.2007
	хил. лв.	хил. лв.
Имоти, машини, съоръжения и оборудване	9 076	9 076

Преоценъчният резерв към 31 декември 2008 г. в размер на 9 076 хил. лв. е намален с данъчни временни разлики, начислени във връзка с разликата между счетоводната и балансова стойност на имоти, машини, съоръжения и оборудване.

13. Други резерви

	31.12.2008	31.12.2007
	хил. лв.	хил. лв.
Законови резерви	300	300
Допълнителни резерви	4	5 904
	304	6 204

Намалението на допълнителните резерви през 2008 г. спрямо 2007 г. е в резултат на увеличението на акционерния капитал на Дружеството чрез издаването на 9 000 000 броя акции с номинал 1.00 лв. чрез преобразуване на част от неразпределената печалба на Дружеството за 2007 г. и натрупаните резерви.

14. Дългосрочни пасиви

Справедливата стойност на дългосрочните пасиви е определена посредством изчисляването на настоящата им стойност към датата на баланса, чрез използването на метода на ефективната лихва. В Отчета за доходите не са отразени промените в справедливата стойност на дългосрочните пасиви, тъй като в Баланса на Дружеството те са отразени по амортизируема стойност.

Дългосрочните пасиви представляват основно задължения по банкови заеми, заеми от свързани лица и финансов лизинг.

Заеми от свързани лица

	31.12.2008	31.12.2007
	хил. лв.	хил. лв.
Дългосрочна част на заеми от свързани лица		
▪ SPARKY GmbH	-	102
	-	102

Други дългосрочни пасиви

	31.12.2008	31.12.2007
	хил. лв.	хил. лв.
Задължение по кредити:		
▪ УНИКРЕДИТ БУЛБАНК	1 467	1 467
▪ БАНКА ДСК ЕАД	-	13 789
▪ DEG	-	201
▪ Частни инвеститори	-	53
Задължения по финансов лизинг	708	1 170
	2 175	16 680

Предоставеният заем от УНИКРЕДИТ БУЛБАНК АД представлява банков револвиращ кредит в размер на 750 хил. евро (1 467 хил. лв.) съгласно договор № RC-060 от 19 декември 2007 г. Заемът е платим на шест равни месечни погасителни вноски, първата дължима на 19 май 2011 г. Лихвеният процент по кредита е в размер на 1-седмичния EURIBOR+1.85% годишно и се начислява на месечна база. Заемът е обезпечен с материални запаси с балансова стойност 1 500 хил. евро (2 934 хил. лв.) и запис на заповед в полза на УНИКРЕДИТ БУЛБАНК АД за размера на кредита и лихвите по него.

Финансов лизинг

Към 31 декември 2008 г. Дружеството има 21 договора за финансов лизинг. През 2008 г. не са придобивани активи при условията на финансов лизинг. Нетната преносна стойност на активите, придобити при условията на финансов лизинг през 2007 г. е в размер на 859 хил. лв. Активите са включени в Имоти, машини, съоръжения и оборудване (вижте Пояснение 2).

Бъдещите минимални лизингови плащания към 31 декември 2008 г. са както следва:

	До 1 година	От 1 до 5 години	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Лизингови плащания	538	776	1 314
Дисконтиране	(78)	(68)	(146)
Нетна настояща стойност	460	708	1 168

Минимални лизингови плащания към 31 декември 2007 г. са както следва:

	До 1 година	От 1 до 5 години	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Лизингови плащания	579	1 375	1 954
Дисконтиране	(110)	(205)	(315)
Нетна настояща стойност	469	1 170	1 639

Дружеството е сключило договори за лизинг на производствено оборудване и автомобили с

Банка ДСК ЕАД, Райфайзен Банк ЕАД и Лизингова къща София Лизинг ЕАД.

Лизинговите договори включват фиксирани лизингови плащания и опция за придобиване след последната вноска по погасителния план на лизинга. Лизинговият договор е неотменяем, но не съдържа други ограничения.

Оперативен лизинг

Към 31 декември 2008 г. Дружеството е лизингополучател по 3 договора за оперативен лизинг.

Бъдещите минимални плащания по оперативния лизинг на Дружеството са както следва:

	До 1 година хил. лв.
31 декември 2008 г.	225
31 декември 2007 г.	115

Лизинговите плащания, признати като разход за периода, са в размер на 187 хил. лв. (2007 г.: 96 хил. лв.) и включват минимални лизингови плащания. Не са признавани разходи или получавани приходи от условни наеми и подлизинг. Не се очакват и бъдещи приходи от подлизинг, защото всички активи, за които са сключени договори за оперативен лизинг, се използват само от Дружеството.

Договорите за оперативен лизинг не съдържат клаузи за условни плащания или опции за подновяване или последващо закупуване, клаузи, свързани с покачване на цената, както и ограничения, свързани с дивиденди, последващ лизинг или допълнителни задължения.

Към 31 декември 2008 г. Дружеството е лизингодател по 2 договора за оперативен лизинг.

Бъдещите минимални постъпления по оперативния лизинг на Дружеството са както следва:

	До 1 година хил. лв.
31 декември 2008 г.	57
31 декември 2007 г.	66

Лизинговите постъпления, признати като приход за периода, са в размер на 51 хил. лв. (2007 г.: 55 хил. лв.)

15. Задължения и аванси

	31.12.2008 хил. лв.	31.12.2007 хил. лв.
Задължения към доставчици	1 695	3 503
Получени аванси	2	1
Задължения за заплати към персонала	276	302
Задължения за неизползвани отпуски на персонала	37	82
Задължения за пенсии към персонала	50	53
Задължения към осигурителни предприятия	113	171
Задължения за корпоративен данък	586	1 111
Други данъчни задължения	14	19
Задължения за лихви	3	5
Други краткосрочни задължения	32	36
	2 808	5 283

Не са представени справедливи стойности на търговските и други задължения, тъй като поради краткосрочния им характер, Ръководството на Дружеството счита, че стойностите, по които те са представени в Баланса, отразяват тяхната справедлива стойност.

Текущата част от задълженията към персонала представляват задължения към настоящи и бивши служители на Дружеството, които следва да бъдат уредени през 2009 г. Тези задължения са възникнали главно във връзка с натрупани неизползвани отпуски към датата на Баланса и пенсионни плащания. Тъй като нито един служител няма право на по-ранно пенсиониране, останалата част от пенсионните задължения се счита за дългосрочна.

При определянето на задълженията за пенсии към персонала е използван дисконтов фактор в размер на 6%.

	Лихвен %	До 1 година хил. лв.	От 1 до 5 години хил. лв.	Общо хил. лв.
Дължими обезщетения		17	40	57
Дисконтиране	6%	-	(7)	(7)
Дисконтирани парични потоци		17	33	50

Дисконтирани парични потоци за задължения за пенсии към персонала към 31 декември 2007 г.:

	Лихвен %	До 1 година хил. лв.	От 1 до 5 години хил. лв.	Общо хил. лв.
Дължими обезщетения		13	47	60
Дисконтиране	5%	-	(7)	(7)
Дисконтирани парични потоци		13	40	53

Промените в провизиите за обезщетения при пенсиониране могат да се представят по следния начин:

	2008 хил. лв.	2007 хил. лв.
Провизии за пенсиониране в началото на годината	53	-
Увеличение на провизиите в резултат на служители, навършващи възрастта за пенсиониране в следващите пет години	10	60
Дисконтиране	(3)	(7)
Увеличение / намаление на провизиите в резултат на промени в сконтовия процент	2	-
Увеличение на провизиите в резултат на промени в brutната заплата на персонала	-	-
Изплатени обезщетения на персонала	(12)	-
Провизии за пенсиониране в края на годината	50	53

16. Краткосрочни задължения към свързани лица

	31.12.2008	31.12.2007
	хил. лв.	хил. лв.
SPARKY GmbH	1	17
СПАРКИ ГРУП АД	248	170
СПАРКИ ЕЛТОС АД	173	256
ПРИСТА ПАРК ЕООД	36	17
СПАРКИ ТРЕЙДИНГ ООД	362	86
Задължения към управленски персонал	70	-
Задължения за дивидент към други акционери	30	-
	920	546
Краткосрочна част на заеми от свързани лица:		
▪ SPARKY GmbH	102	102
	102	102
	1 022	648

Задължението към SPARKY GmbH от 1 хил. лв. представлява начислени лихви по получен дългосрочен заем.

Задължението към СПАРКИ ГРУП АД в размер на 248 хил. лв. представлява 236 хил. лв. задължение за дивидент и 12 хил. лв. търговски задължения.

Задълженията към СПАРКИ ЕЛТОС АД (173 хил. лв.), ПРИСТА ПАРК ЕООД (36 хил. лв.) и СПАРКИ ТРЕЙДИНГ ООД (362 хил. лв.) представляват търговски задължения.

Задълженията към управленския персонал на Дружеството в размер на 70 хил. лв. са резултат от удържани гаранции по договори за контрол и управление.

За повече информация относно получения заем от SPARKY GmbH вижте Пояснение 17.

17. Краткосрочни заеми

	31.12.2008	31.12.2007
	хил. лв.	хил. лв.
Задължение по банков кредит:		
▪ БАНКА ДСК ЕАД	19 265	-
▪ DEG	201	201
▪ Частни инвеститори	54	54
Задължение по финансов лизинг	460	469
	19 980	724

Задължението по кредити към БАНКА ДСК ЕАД се състои от три предоставени заема съгласно договор № 166 от 4 ноември 2005 г., договор № 551 от 14 декември 2007 г. и договор № 650 от 30 май 2008 г.

Предоставеният заем съгласно договор № 166 представлява банков револвиращ кредит в размер на 6 050 хил. евро (11 833 хил. лв.). Заемът е платим на пет равни месечни погасителни вноски, първата дължима на 25 май 2009 г. Лихвеният процент по кредита е в размер на 1-

месечен EURIBOR+2.00% годишно и се начислява на месечна база. Заемът е обезпечен с ипотека върху недвижим имот, собственост на дъщерното дружество ПРИСТА ПАРК ЕООД, в размер на 6 050 хил. евро (11 833 хил. лв.), залог върху машини, съоръжения и оборудване на стойност 2 526 хил. лв., залог на всички настоящи и бъдещи вземания на СПАРКИ АД по всички негови настоящи и бъдещи банкови сметки, открити при кредитодателя, както и запис на заповед в полза на БАНКА ДСК ЕАД за размера на кредита плюс едногодишната лихва дължима по него.

Предоставеният заем съгласно договор № 551 представлява банков револвиращ кредит в размер на 1 000 хил. евро (1 956 хил. лв.). Заемът е платим на пет равни месечни погасителни вноски, първата дължима на 25 май 2009 г. Лихвеният процент по кредита е в размер на 1-месечен EURIBOR+2.00% годишно и се начислява на месечна база. Заемът е обезпечен с материални запаси с балансова стойност 1 000 хил. лева и залог на всички настоящи и бъдещи вземания на СПАРКИ АД по всички негови настоящи и бъдещи банкови сметки, открити при кредитодателя.

Предоставеният заем съгласно договор № 650 представлява банков револвиращ кредит в размер на 2 800 хил. евро (5 476 хил. лв.). Заемът е платим на шест месечни погасителни вноски, първата дължима на 25 юни 2009 г. Лихвеният процент по кредита е в размер на 1-месечен EURIBOR+2.00% годишно и се начислява на месечна база. Заемът е обезпечен с ипотека върху недвижими имоти, собственост на дъщерното дружество ПРИСТА ПАРК ЕООД и СПАРКИ АД, и залог върху вземания на СПАРКИ АД до размера на кредита.

DEG, частни инвеститори, представлявани от г-н Дитрих Х. Вестфал, SPARKY GmbH

С цел разширяване на дейността си чрез увеличаване на капацитета на производството, на 20 декември 2001 г. Дружеството е сключило договори за следните дългосрочни заеми:

Заемодател	Главница (хил. евро)
DEG	720
Частни инвеститори	192
SPARKY GmbH	366
	1 278

Лихвата по заемите е шестмесечният EURIBOR+3.5% годишно и е платима на всеки 6 месеца, заедно с главницата, с крайна дата на погасяване 15 ноември 2009 г.

Заемите от DEG и частни инвеститори са обезпечени с ипотека върху недвижимо имущество на Дружеството. Заемът от SPARKY GmbH не е обезпечен.

За повече информация относно задълженията по финансов лизинг вижте Пояснение 14.

18. Приходи от продажби

	2008	2007
	хил. лв.	хил. лв.
Продукция	31 576	37 724
Стоки	214	269
Услуги	517	343
Строителство	29	8 451
Приходи от продажби на материали	7 794	1 257
Приходи от други продажби	164	192
	40 294	48 236

19. Други приходи

	2008	2007
	хил. лв.	хил. лв.
Получени субсидии	41	95
Възстановен данък добавена стойност	10	11
Платени обезценени и отписани вземания	-	7
Заприходен излишък на материални запаси	49	-
Други приходи	1	7
	101	120

Приходите от субсидии са формирани от получени правителствени дарения по Договори за финансиране на проект по Националния иновационен фонд № ИФ-02-61/13.12.2005 г. и № ИФ-02-63/13.12.2005 г.

20. Доходи от продажба на нетекущи активи

	2008	2007
	хил. лв.	хил. лв.
Приходи от продажба на нетекущи активи	57	186
Балансова стойност на продадените нетекущи активи	(5)	(100)
	52	86

21. Разходи за материали

	2008	2007
	хил. лв.	хил. лв.
Основни материали	(13 760)	(18 753)
Спомагателни материали	(1 808)	(2 323)
Енергия и вода	(1 131)	(1 087)
Материали за ремонт и поддръжка	(1 447)	(2 083)
Горивни и смазочни материали	(119)	(112)
Други материали	(288)	(574)
	(18 553)	(24 932)

22. Разходи за външни услуги

	2008	2007
	хил. лв.	хил. лв.
Транспортни услуги	(1 471)	(1 927)
Ремонт на дълготрайни активи	(743)	(1 676)
Промислени услуги	(917)	(1 134)
Строителни услуги	(102)	(6 602)
Одиторски контрол	(43)	(9)
Юридически услуги	(23)	(151)
Посреднически и консултантски услуги	(791)	(179)
Други услуги	(603)	(954)
	(4 693)	(12 632)

23. Разходи за персонала

Разходите за възнаграждения на персонала включват:

	2008	2007
	хил. лв.	хил. лв.
Разходи за заплати	(5 211)	(4 743)
Разходи за осигуровки	(1 295)	(1 254)
Провизии за обезщетения за пенсиониране	(9)	(53)
	(6 515)	(6 050)

24. Суми с корективен характер

	2008	2007
	хил. лв.	хил. лв.
Балансова стойност на продадени активи (без продукция)	(5 827)	(443)
Разходи за придобиване и ликвидация на дълготрайни активи по стопански начин	1 301	3 861
Изменение на запасите от продукция и незавършено производство	2 556	2 794
Други суми с корективен характер	-	2
	(1 970)	6 214

25. Финансови приходи и разходи

Приходи от лихви и разходи за лихви не включват тези, произтичащи от промяната в справедливата стойност на финансови инструменти, отчитани по справедлива стойност. Следните суми са включени в Отчета за доходите за периода:

Финансови разходи

	2008	2007
	хил. лв.	хил. лв.
Разходи за лихви по финансов лизинг	(132)	(131)
Разходи за лихви по заеми, отчитани по амортизирана стойност	(1 198)	(1 016)
Общо разходи за лихви по финансови инструменти, изчислени по метода на ефективния лихвен процент, които не са отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	(1 330)	(1 147)
Загуби от промени във валутни курсове	(33)	(139)
Загуба от трансформиране на актив във финансов актив на разположение за продажба	-	(1 636)
Обезценка на инвестиции	(5)	-
Финансови разходи по банкови такси и комисионни	(133)	(144)
	(171)	(1 919)
	(1 501)	(3 066)

Финансови приходи

	2008	2007
	хил. лв.	хил. лв.
Приходи от лихви от пари и парични еквиваленти	1	2
Приходи от лихви от финансови активи, отчитани по амортизирана стойност и финансови активи на разположение за продажба	1	3
Общо приходи от лихви от финансови активи, които не са отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	2	5
Печалба от промени във валутни курсове	4	87
Печалба от продажба на финансови активи на разположение за продажба, нетно	-	4 416
	4	4 503
	6	4 508

26. Разходи за данъци

Очакваните разходи за данъци, базирани на ефективната данъчна ставка в размер на 10% (2007 г.: 10%) и действително признатите данъчните разходи в Отчета за доходите, могат да бъдат равнени както следва:

	2008	2007
	хил. лв.	хил. лв.
Финансов резултат за периода преди данъци	4 316	9 663
Данъчна ставка	10.00%	10.00%
Очакван разход за данък	(432)	(966)
	Данъчен ефект	Данъчен ефект
Корекции за приходи, неподлежащи на облагане с данък	264	269
Корекции за непризнати за данъчни цели разходи	(259)	(680)
Разход за данък	(427)	(1 377)
Окончателен разход за данък	(435)	(1 383)
Състоящ се от:		
Текущ разход за данък	(427)	(1 377)
Приходи по разсрочени данъчни активи или пасиви	11	19
Обратно проявление на данъчни временни разлики	(19)	(25)
Окончателен разход за данък	(435)	(1 383)
Отсрочени данъчни разходи / приходи, признати директно в собствения капитал	(324)	(649)

Намалението на отсрочените данъчни активи от 25 хил. лв. на 17 хил. лв. се дължи на 11 хил. лв. увеличение на възстановимите данъчни временни разлики и 19 хил. лв. обратно проявление на възстановимите данъчни временни разлики, начислени в предходни периоди.

Вижте Пояснение 6 по отношение на отсрочените данъчни активи и пасиви.

27. Доход на акция

Основният доход на акция е изчислен като за числител е използвана величината – нетна печалба, подлежаща на разпределение между притежателите на обикновени акции.

Средно претегленият брой акции, използван за изчисляването на основния доход на акция, както и нетната печалба, подлежаща на разпределение между притежателите на обикновени акции, е както следва:

	2008	2007
Нетна печалба, подлежаща на разпределение (лева)	3 881 401	8 280 153
Средно претеглен брой акции	12 000 000	11 068 493
Основен доход на акция (лева за акция)	0.32	0.75

През 2008 г. Дружеството е увеличило акционерния капитал от 3 000 хил. лв. на 12 000 хил. лв. за сметка на намалението на натрупаните резерви и част от печалбата на Дружеството за 2007 г. Това е довело до нарастване на броя на обикновените акции в обръщение от 3 000 000 броя на 12 000 000 броя без съответната промяна в ресурсите на Дружеството. Поради това, броят на обикновените акции в обръщение преди увеличението е коригиран съгласно МСС 33, за да отрази пропорционалната промяна в броя на обикновените акции в обръщение така, сякаш увеличението се е случило в началото на най-ранния представен период. В резултат на това, основният доход на акция за 2007 г. е променен от 4.00 лв. на акция на 0.75 лв. на акция.

През 2008 г. Дружеството е разпределило на своите акционери дивиденди в размер на 900 хил. лв. Тази сума представлява брутен размер на дивидента - 0.30 лв. на една акция

28. Парични потоци от оперативна дейност преди лихви и данъци

	2008	2007
	хил. лв.	хил. лв.
Печалба преди лихви и данъци	5 644	10 156
Корекции:		
Разходи за амортизация	2 443	2 032
Обезценка на инвестиции	5	-
Нереализирани разлики от промени на валутните курсове	29	47
Печалба от продажба и отписване на активи	(52)	(4 451)
Загуба от апортна вноска в дъщерно дружество	-	1 636
Изменение на материалните запаси	(4 992)	(2 548)
Изменение на задължения за провизии	(3)	53
Изменение на търговските и други вземания	1 794	(2 054)
Изменение на търговските и други задължения	(1 731)	(5 491)
	3 137	(620)

С цел постигане на съпоставимост в Отчета за паричните потоци в предходен период платените лихви в размер на 1 144 хил. лв. са рекласифицирани от оперативна във финансова дейност.

29. Сделки със свързани лица

Свързаните лица на Дружеството включват дъщерни дружества и други свързани лица, описани по-долу. Транзакциите със свързани лица не са извършвани при специални условия и не са предоставяни или получавани никакви гаранции

	2008	2007
	хил. лв.	хил. лв.
Продажба на активи и услуги на свързани лица		
SPARKY GmbH	5 163	7 312
СПАРКИ ЕЛТОС АД	132	65
СПАРКИ ЦПО ЕООД	6	12
СПАРКИ ТРЕЙДИНГ ООД	-	15
	5 301	7 404

Покупки на активи и услуги от свързани лица

SPARKY GmbH	(3 468)	(2 844)
СПАРКИ ГРУП АД	(120)	(85)
СПАРКИ ЕЛТОС АД	(63)	(273)
ПРИСТА ПАРК ЕООД	(180)	(90)
СПАРКИ ЦПО ЕООД	(5)	(4)
СПАРКИ ТРЕЙДИНГ ООД	(231)	(75)
	<u>(4 067)</u>	<u>(3 371)</u>

Приходи от лихви от свързани лица

СИГМА ПЛЮС ЕООД	1	-
ПРИСТА ПАРК ЕООД	-	1
	<u>1</u>	<u>1</u>

Разходи за лихви от свързани лица

SPARKY GmbH	(14)	(20)
СПАРКИ ГРУП АД	-	(41)
	<u>(14)</u>	<u>(61)</u>

Сделки с ключов управленски персонал

Ключовият управленски персонал на Дружеството включва членовете на Надзорния съвет и членовете на Управителния съвет. Възнагражденията на ключовия управленски персонал включват следните разходи:

	2008	2007
	хил. лв.	хил. лв.
Краткосрочни възнаграждения		
Заплати	(152)	(120)
Възнаграждение на УС и НС	(240)	-
Разходи за социални и здравни осигуровки	(40)	(24)
	<u>(432)</u>	<u>(144)</u>

30. Условни активи и пасиви

Дружеството е издало запис на заповед в полза на УНИКРЕДИТ БУЛБАНК АД като обезпечение на предоставения заем в размер на 750 хил. евро (1 467 хил. лв.) съгласно договор № RC-060 от 19 декември 2007 г., за размера на кредита и лихвите по него.

Дружеството е издало запис на заповед в размер на 6 474 хил. евро (12 662 хил. лв.) в полза на БАНКА ДСК ЕАД като обезпечение на предоставения заем в размер на 6 050 хил. евро (11 833 хил. лв.) съгласно договор № 166 от 4 ноември 2005 г. за размера на кредита плюс едногодишните лихви по него.

За повече информация вижте Пояснения 14 и 17.

Ръководството счита, че поетите условни ангажименти няма да бъдат реализирани, тъй като финансовото състояние на Дружеството позволява обслужването на задълженията, във връзка с които са възникнали условните пасиви.

През 2008 г. са предявени различни правни искове към Дружеството. Ръководството на Дружеството счита, че отправените искове са неоснователни и че вероятността те да доведат до разходи за Дружеството при уреждането им е малка. Тази преценка на Ръководството е подкрепена от становищата на независим правен консултант.

Нито един от гореспоменатите искове не е изложен тук в детайли, за да не се окаже сериозно влияние върху позицията на Дружеството при разрешаването на споровете.

31. Цели и политика на Ръководството по отношение управление на риска

Вследствие на използването на финансови инструменти Дружеството е изложено на пазарен риск и по-конкретно на риск от промени във валутния курс, лихвен риск, както и риск от промяната на конкретни цени, което се дължи на оперативната и инвестиционната дейност на Дружеството. Управлението на риска на Дружеството се осъществява от Ръководството му. Негов приоритет е да осигури краткосрочните и средносрочни парични потоци, като намали излагането на Дружеството на риск. Дългосрочните финансови инвестиции се управляват, така че да имат дълготрайна възвращаемост.

Най-значимите финансови рискове, на които е изложено Дружеството, са изброени по-долу.

(i) Валутен риск

Сделките на Дружеството се осъществяват в български лева и евро. След въвеждането на еврото българският лев бе фиксиран към еврото в съотношение 1EUR = 1.95583 лв., което елиминира наличието на валутен риск за Дружеството.

(ii) Лихвен риск

Политиката на Дружеството е насочена към минимизиране на лихвения риск при дълготрайно финансиране. Към 31 декември 2008 г. Дружеството е изложено на риск от промяна на пазарните лихвени проценти по банковите си заеми и задълженията си по финансов лизинг, които са с променлив лихвен процент. Всички други финансови активи и пасиви на Дружеството са с фиксирани лихвени проценти, каквито са били и в предходната година.

Представената по-долу таблица показва чувствителността на годишния нетен финансов резултат след данъци и на другите компоненти на собствения капитал към вероятна промяна на лихвените проценти в размер на + 1.11% и - 1.11% (за 2007 г.: +/- 1.88%). Тези промени се определят като вероятни въз основа на наблюденията на настоящите пазарни условия. Изчисленията се базират на финансовите инструменти, държани от Дружеството към датата на Баланса. Всички други параметри са приети за константни.

	31.12.2008		31.12.2007	
	+1.11%	-1.11%	+1.88%	-1.88%
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Нетен финансов резултат след данъци	3 706	4 057	8 001	8 559

Тъй като цената на ламарината формира до голяма степен себестойността на крайната продукция на СПАРКИ АД, Дружеството е изложено и на друг ценови риск. За елиминирането му СПАРКИ АД е предприело мерки за обвързване на цените на продукцията си с измененията в цената на ламарината. Повечето договори на СПАРКИ АД с клиенти са дългосрочни и в тях са определени цени на изделията при определени изменения в цените на ламарината. По този начин Дружеството е в състояние да генерира определен размер на печалбата дори при негативни движения на цената на ламарината.

(iii) Кредитен риск

Излагането на Дружеството на кредитен риск е ограничено до размера на Балансовата стойност на финансовите активи, признати към датата на Баланса, както е посочено по-долу:

	31.12.2008	31.12.2007
	хил. лв.	хил. лв.
Групи финансови активи – балансови стойности:		
Парични средства и парични еквиваленти	91	1 304
Търговски и други вземания	7 305	8 633
	7 396	9 937

Дружеството редовно следи за неизпълнение на задълженията на клиентите и на други контрагенти към Дружеството, установени индивидуално или на групи, и използва тази информация за контрол на кредитния риск. Когато разходите не са прекалено високи, се набавят и използват данни за кредитен рейтинг от външни източници и/или отчети на клиентите и други контрагенти. Политика на Дружеството е да извършва трансакции само с контрагенти с добър кредитен рейтинг.

Ръководството на Дружеството счита, че всички гореспоменати финансови активи, които не са били обезценявани през представените отчетни периоди, са финансови активи с висока кредитна оценка, включително и тези, които са с настъпил падеж.

Дружеството няма обезпечения, държани като гаранция, за финансовите си активи.

Към датата на Баланса някои от необезценените търговски вземания са с изтекъл срок на плащане. Възрастовата структура на необезценените, просрочени финансови активи е следната:

	31.12.2008	31.12.2007
	хил. лв.	хил. лв.
Над 6 месеца	36	70
	36	70

По отношение на търговските и други вземания Дружеството не е изложено на значителен кредитен риск към нито един отделен контрагент или към група от контрагенти, които имат сходни характеристики. Кредитният риск относно парични средства и други краткосрочни финансови активи се счита за несъществен, тъй като контрагентите са банки с добра репутация и висока външна оценка на кредитния рейтинг.

(iv) Ликвиден риск

Дружеството посреща нуждите си от ликвидни средства като внимателно следи плащанията по погасителните планове на дългосрочните финансови задължения, както и изходящите парични потоци, възникващи в хода на оперативната дейност. Нуждите от ликвидни средства се следят за различни времеви периоди - ежедневно и ежеседмично, както и на базата на 30-дневни прогнози. Нуждите от ликвидни средства в дългосрочен план - за периоди от 180 и 360 дни, се определят месечно.

Дружеството държи пари в брой, за да посреща ликвидните си нужди за периоди до 30 дни. Средства за дългосрочните ликвидни нужди се осигуряват чрез заеми в съответния размер.

Към 31 декември 2008 г. падежите на договорните задължения на Дружеството са обобщени

както следва:

	<u>Краткосрочни</u>	<u>Дългосрочни</u>
	<u>До 1 година</u>	<u>От 1 до 5</u>
	<u>хил. лв.</u>	<u>години</u>
		<u>хил. лв.</u>
Заеми	19 622	1 467
Задължения по финансов лизинг	538	776
Задължения към доставчици	2 385	-
	22 545	2 234

Към 31 декември 2007 г. падежите на договорните задължения на Дружеството са обобщени както следва:

	<u>Краткосрочни</u>	<u>Дългосрочни</u>
	<u>До 1 година</u>	<u>От 1 до 5</u>
	<u>хил. лв.</u>	<u>години</u>
		<u>хил. лв.</u>
Заеми	357	15 612
Задължения по финансов лизинг	579	1 375
Задължения към доставчици	3 545	-
	4 481	16 987

Стойностите, оповестени в този анализ на падежите на задълженията, представляват недисконтираните парични потоци по договорите, които могат да се различават от балансовите стойности на задълженията.

(v) Категории финансови активи и пасиви

Балансовите стойности на финансовите активи и пасиви на Дружеството могат да бъдат представени в следните категории:

	Пояснение	31.12.2008 хил. лв.	31.12.2007 хил. лв.
Нетекущи активи			
Финансови активи на разположение за продажба	5	1	1
		1	1
Текущи активи			
Търговски и други вземания	8, 9	7 305	8 633
Пари и парични средства	10	91	1 304
		7 396	9 937
Нетекущи пасиви			
Финансови пасиви, оценявани по амортизирана стойност	6, 14	2 175	16 782
		2 175	16 782
Текущи пасиви			
Финансови пасиви, оценявани по амортизирана стойност	16, 17	20 082	826
Търговски и други задължения	15, 16	2 582	4 091
		22 664	4 917

32. Политика и процедури за управление на капитала

Целите на Дружеството във връзка с управление на капитала са:

- да осигури способността на си да продължи да съществува като действащо предприятие;
- да осигури адекватна рентабилност за акционерите.

Дружеството определя цената на продуктите и услугите си в съответствие с нивото на риска.

Дружеството наблюдава капитала на основата на съотношението коригиран капитал към нетен дълг.

Дружеството определя коригирания капитал въз основа на балансовата стойност на собствения капитал и субординирания дълг, намалени със суми, признати в собствения капитал, отнасящи се до хеджирания паричен поток.

Субординираният дълг включва необезпечените заеми или такива, които са със следващи по ред ипотека или залог върху имуществото на Дружеството.

Нетният дълг се изчислява като общ дълг, намален с Балансовата стойност на парите и паричните еквиваленти.

Целта на Дружеството е да поддържа равнище на коригирания капитал към нетен дълг, което не надвишава съотношение 1:2.

Дружеството управлява структурата на капитала и прави необходимите поправки в съответствие с промените в икономическата обстановка и рисковите характеристики на съответните активи. За да поддържа или коригира капиталовата структура, Дружеството може да промени сумата на дивидентите, изплащани на акционерите, да върне капитал на акционерите, да емитира нови акции или да продаде активи, за да намали задълженията си.

Стойността на съотношението за представените отчетни периоди е обобщена както следва:

	31.12.2008	31.12.2007
	хил. лв.	хил. лв.
Собствен капитал	31 641	28 660
+ Субординиран дълг	5 632	311
Коригиран капитал	37 273	28 971
Дълг	20 677	23 775
- Пари и парични еквиваленти	(91)	(1 304)
Нетен дълг	20 586	22 471
Коригиран капитал към нетен дълг	1:0.55	1:0.78

Изменението на съотношението коригиран капитал към нетен дълг през 2008 г. спрямо 2007 г. е в резултат от нарастване на собствения капитал основно от увеличение на акционерния капитал. Същевременно на съотношението е повлияло и намалението на паричните средства и увеличението на дълга, включително на субординирания.

33. Събития след датата на Баланса

Ръководството на Дружеството декларира, че не са възникнали коригиращи събития или значителни некоригиращи събития между датата на съставяне на баланса и датата на одобрението от Управителния съвет за публикуването на финансовия отчет, 26 януари 2009 г. неоповестяването, на които би повлияло на вярното и честно представяне на финансовия отчет.